

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
6.Bf.49/2024/14.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2024. április 26. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberrablás büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2023. október 21. napján kihirdetett 17.B.63/2020/226. számú ítéletét megváltoztatja.

Terhelt1 I. rendű vádlott emberi szabadság elleni bűncselekményét, valamint a terhére megállapított testi épség elleni bűncselekményeket egységesen 2 rendbeli a Btk. 190. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (2) bekezdés d) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett emberrablás büntettének minősíti.

Terhelt1 I. rendű vádlottal szemben kiszabott halmazati büntetést 2 (kettő) év börtönbüntetésre, a közügyektől eltiltás mellékbüntetést 2 (kettő) évre enyhíti.

Terhelt2 II. rendű vádlott emberi szabadság elleni bűncselekményét 2 rendbeli a Btk. 190. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (2) bekezdés d) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett emberrablás büntettének minősíti. A szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejét 4 (négy) évre enyhíti.

Terhelt3 III. rendű vádlott emberi szabadság elleni bűncselekményét, valamint a terhére megállapított testi épség elleni bűncselekményt egységesen 2 rendbeli a Btk. 190. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (2) bekezdés d) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett emberrablás büntettének minősíti. A szabadságvesztés büntetést fegyházban rendeli végrehajtani. Megállapítja, hogy Terhelt3 III. rendű vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

Terhelt4 IV. rendű vádlott emberi szabadság elleni bűncselekményét 2 rendbeli a Btk. 190. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (2) bekezdés d) pontja szerint minősülő társtettesként

elkövetett emberrablás büntettének minősíti. A szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejét 3 (három) évre enyhíti.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet Terhelt1 I. rendű, Terhelt2 II. rendű, Terhelt3 III. rendű és Terhelt4 IV. rendű vádlottak tekintetében helybenhagyja.

I n d o k o l á s

[1] A Budapest Környéki Törvényszék a 2023. október 20. napján kihirdetett 17.B.63/2020/226. számú ítéletével

- Terhelt1 I. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rendbeli emberrablás büntettében, mint társtettet [Btk. 190. § (1) bekezdés a) pont], testi sértés büntettének kísérletében, mint társtettet [Btk. 164. § (1) bekezdés, (6) bekezdés d) pont I. fordulat], testi sértés büntettének kísérletében [Btk. 164. § (1) és (3) bekezdés] és zaklatás vétségében [Btk. 222. § (2) bekezdés a) pont], ezért őt – halmazati büntetésül – 3 év börtön fokozatú szabadságvesztés büntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy az I. rendű vádlott a szabadságvesztésből legkorábban a büntetés kétharmad részét követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

- Terhelt2 II. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rendbeli emberrablás büntettében, mint társtettet [Btk. 190. § (1) bekezdés a) pont], ezért őt – halmazati büntetésül – 2 év, végrehajtásában 5 év próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre ítélte. Megállapította, hogy a II. rendű vádlott a szabadságvesztés végrehajtása esetén legkorábban a büntetés kétharmad részét követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A bíróság Terhelt2 II. rendű vádlottat az ellene társtettesként elkövetett testi sértés büntettének kísérlete [Btk. 164. § (1) és (3) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette.

- Terhelt3 III. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rendbeli emberrablás büntettében, mint társtettet [Btk. 190. § (1) bekezdés a) pont], testi sértés büntettének kísérletében, mint társtettet [Btk. 164. § (1) bekezdés, (6) bekezdés d) pont I. fordulat], ezért őt, mint visszaesőt – halmazati büntetésül – 4 év, börtön fokozatú szabadságvesztés büntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a III. rendű vádlott a szabadságvesztésből legkorábban a büntetés háromnegyed részét követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

- Terhelt4 IV. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rendbeli emberrablás büntettében, mint társtettet [Btk. 190. § (1) bekezdés a) pont], ezért őt – halmazati büntetésül – 2 év, végrehajtásában 5 év próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre ítélte. Megállapította, hogy a IV. rendű vádlott a szabadságvesztés végrehajtása esetén legkorábban a büntetés kétharmad részét követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Kötelezte továbbá a III. rendű vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költségből 24.000 forint, a IV. rendű vádlottat 7.200 forint, továbbá az I. rendű, a II. rendű, a III. rendű és a IV. rendű vádlottakat egyetemlegesen 201.436 forint bűnügyi költség megfizetésére.

[2] A tárgyaláson jelenlévő ügyész a kihirdetett ítélettel szemben a jognyilatkozat megtételére fenntartott három munkanapon belül, a törvényes határidőben mind a négy

vádlott terhére a tényállás téves megállapítása miatt, eltérő jogi minősítés megállapításáért, illetve Terhelt2 II. rendű vádlottnál részfelmentése okán is, további bűnössége megállapítása végett, valamint az I-III. rendű vádlottaknál felemelt tartamú fegyház végrehajtási fokozatú szabadságvesztés és mellékbüntetés kiszabásáért, illetve a IV. rendű vádlottnál hosszabb tartamú fegyházban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésért és közügyektől eltiltás mellékbüntetésért jelentett be fellebbezést. Az ügydöntő határozat ellen a kihirdetésekor Terhelt1 I. rendű vádlott és védője, valamint Terhelt4 IV. rendű vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért éltek fellebbezéssel. A határozat kihirdetésekor Terhelt2 II. rendű vádlott és védője, továbbá Terhelt3 III. rendű vádlott védője három munkanap gondolkodási időt tartott fenn, míg az ítéletet Terhelt3 III. rendű vádlott helyben tudomásul vette. A törvényes határidőben csak Terhelt2 II. rendű vádlott védője élt fellebbezéssel, amelyben a II. rendű vádlott teljes körű felmentését indítványozta.

[3] Az ügyész a fellebbezése írásbeli indokolásában kifejtette, hogy álláspontja szerint a törvényszék az anyagi jogszabályok megsértésével, tévesen minősítette a vádlottak terhére megállapított emberrablás büntettét, amikor elhagyta a (2) bekezdés d) pontja szerinti felfegyverkezve történő elkövetést. Utalt arra, hogy a törvényszék által megállapított tényállás e körben hiányos. A sértettek vallomásai következetesek és egybehangzók voltak mind a vipera, mind a fegyver vonatkozásában, amit érdemben más bizonyíték sem tudott megcáfolni, sőt az igazságügyi orvosszakértői vélemény azt meg is erősítette. Hivatkozása szerint a felfegyverkezve történő elkövetés megállapíthatóságához az szükséges, hogy az eszköz objektíve alkalmas legyen az élet kioltására. A fém bot, és a gumilövedékkel működő fegyver ilyen eszköznek minősül, figyelemmel az általa idézett bírói gyakorlatra és közegészségügyi kutatás eredményéről szóló tanulmányra is. A gumilövedékkel történő fegyver használatával kapcsolatban az ügyészség a fegyveresen történő elkövetés megállapíthatóságát is felvetette, hiszen az a löfegyver utánzatával történő fenyegetés esetén is megvalósul.

[4] Az ügyészség álláspontja szerint téves az ítélet Terhelt2 II. rendű vádlottat a súlyos testi sértés büntettének kísérlete alóli felmentő rendelkezése, illetve Terhelt1 I. rendű vádlott súlyos testi sértés kísérletében történő bűnösnek kimondása is. Rámutatott arra, hogy a II. rendű vádlott többször, kis-közepes erővel ököllel ütötte meg a fején tanú2 sértettet, és a súlyosabb – orrcsonttörésben megnyilvánuló – nyolc napon túl gyógyuló sérülés elmaradása a sértett védekezésének tudható be. Terhelt2 II. rendű vádlott terhére tehát megállapítható a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő súlyos testi sértés büntettének kísérlete. Kifejtette továbbá, hogy a II. rendű vádlott nem pusztán jelen volt a bántalmazás során, hanem aktív magatartásával – miszerint ő bántalmazta legelőször I. rendű vádlotton kívül a sértettet, hangosan kiabálva követelte vissza a bevételt – támogatólag hatott társaira a bántalmazás során. Ezt maga a törvényszék is megállapította ítéletének [160] bekezdésében. Azaz legalább pszichikai bűnsegédi cselekvősége megállapítható a súlyosabb testi épség elleni bűncselekményben. Végül kiemelte, hogy ahogy erre a törvényszék az ítéletben [172] bekezdés maga is utalt, tévesen került sor Terhelt1 I. rendű vádlott bűnösnek kimondására további egy rendbeli a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő súlyos testi sértés büntettének kísérletében.

[5] A büntetés kiszabásával kapcsolatosan előre bocsátotta, hogy álláspontja szerint jelen ügyben a vádlottak részéről semmilyen önkéntesség nem állapítható meg, a sértettek elengedésére részben tanúl sértett kitörő, feltűnést keltő viselkedése és a depónál megjelenő, a beengedésüket követelő családtagok miatt került sor. Ebből következően a büntetés korlátlan enyhítését lehetővé tevő Btk. 190. § (6) bekezdése alkalmazásának jelen ügyben helye nincs.

[6] Érvelt azzal is, hogy a törvényszék az enyhítő körülményeket részben hiányosan és tévesen vette számba, részben tévesen értékelte súlyukat, továbbá nem vett figyelembe minden súlyosító körülményt. Mindezek alapján az ügyészség azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Budapest Környéki Törvényszék ítéletét változtassa meg akként, hogy valamennyi vádlott emberrablási cselekményét a Btk. 190. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (2) bekezdés d) pontja szerint minősülőnek minősítse, Terhelt2 II. rendű vádlottat mondja ki bűnösnek a Btk. 164. § (1) bekezdésbe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő súlyos testi sértés büntettének a Btk. 10. § (1) bekezdése szerinti kísérletében, Terhelt1 I. és Terhelt3 III. rendű vádlottakat a középérték körüli, míg Terhelt2 II. és Terhelt4 IV. rendű vádlottakat a törvényi minimumot meghaladó, a középértéket kisebb mértékben el nem érő tartamú fegyházbüntetésre ítélje, ehhez igazodóan tiltsa el a vádlottakat a közügyek gyakorlásától.

[7] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.55/2024/5. számú átiratában az ügyészi fellebbezést

Terhelt1 I. rendű vádlottnál kiegészítéssel, míg Terhelt2 II. rendű vádlottnál részbeni módosítással – fenntartotta valamennyi vádlottnál, ellenben az előterjesztett védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a bűnügyben releváns és még elérhető bizonyítékokat vizsgálta, azokat egyenként és együttesen értékelve – a vádlottak védekezésével szemben – rögzítette az ítéleti I-II. tényállási részeket. Rámutatott arra, hogy az az ítélet I. tényállási pontja részben megalapozatlan, annak [12] bekezdése kiegészítésre szorul azzal, hogy: „Ezt követően Terhelt1 I. rendű vádlott magához vett egy teleszkópos botot (un. „vipérát”, ólmos botot), amellyel a védekezéséppen felemelt karján – így a jobb csuklóján is – kis-közepes erővel többször megütötte tanúl sértettet, melynek során a fémből készült bot eltört; illetve az utolsó mondat pedig azzal, hogy: „A bántalmazás következtében a sértett a raklapokra esett, és igyekezett védekezésül elhúzódni az ismétlődő ütések elől.”; míg a [19] bekezdés azzal szorul kiegészítésre, hogy: „A depónál már megjelentek tanúl2 sértett családtagjai, a biztonsági emberek már telefonáltak az I. rendű vádlottnak, hogy nagyszámú ember jelent meg, amikor az I. rendű vádlott arra utasította a IV. rendű vádlottat, hogy a tehergépkocsival az annak rakterébe bezárt sértetteket vigye el a depó területéről. A depó bejáratánál még meg is jelent az I. rendű vádlott, majd visszament a raktárhoz és csak ezt követően került sor a rendőrök értesítésére.” A fellebbviteli főügyészség a helyes időrendiség helyreállítása érdekében a [19] bekezdést szükségesnek tartotta [18] bekezdés elé átemelni a két sorszám egyidejű felcserélésével. Érvelése szerint az itt hivatkozott tényállásbeli kiegészítéseket követően az elsőfokú ítélet valamennyi vádlott vonatkozásában felülbírálatra alkalmassá válik. Kifejtette továbbá, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének kellő terjedelemben eleget tett és okszerű következtetést vont valamennyi vádlott bűnösségére. Érvelt azzal, hogy a kiegészített tényállás alapján a négy vádlott terhére társtettesként, felfegyverkezve elkövetett 2 rendbeli emberrablás büntette megállapításának

van helye a fellebbviteli eljárásban. Álláspontja szerint az egyéb cselekmények minősítése törvényes. Ugyanakkor rámutatott arra, hogy anyagi jogszabályt sértően tévedett a perbíróság – ahogy arra ítélete indokolásában, a [72]-[76] bekezdésében foglaltak szerint maga is utalt – amikor Terhelt1 I. rendű vádlott bűnösségét súlyos testi sértés büntettének kísérletében is kimondta. Ezért az erre vonatkozó ítéleti rendelkezést mellőzni szükséges. Ugyanakkor egyetértett a törvényszék II. rendű vádlott tekintetében hozott felmentő rendelkezésével a BH1999.3. számú jogesettel közzétett bírói gyakorlatra is figyelemmel. Érvelése szerint azonban – különös tekintettel az ítélet [160] pontjában kifejtettekre – a megállapított I. ítéleti tényállási pont alapján a II. rendű vádlott bűnösségét – mivel tanú1 sértett bántalmazásához kapcsolódóan ezirányú cselekvőségét a vádirat is tartalmazza – a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (6) bekezdés d) pont I. fordulata szerint minősülő bűnsegédként elkövetett testi sértés büntette kísérletében az ítéltáblai eljárásban kimondani szükséges. Rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság ítélete rendelkező részében törvényesen minősítette Terhelt3 III. rendű vádlottat a Btk. 459. § (1) bekezdés 31. pontja szerinti visszaesőként, azonban e minőségét tévesen jelöli meg ítélete [197] bekezdésében különös visszaesőként, figyelemmel a Btk. 369. §-ában és a Btk. 459. § (1) bekezdés 31/b. pontjában írt törvényi előírásra és a bűnügyi nyilvántartási adataira tekintettel. Végül kifejtette, hogy a vádlottak felmentését célzó védelmi fellebbezések törvényes alap hiányában a másodfokú eljárásban nem foghatnak helyt.

[8] Mindezek alapján, a büntetéskiszabás keretében a vádlottak javára és terhére jelentkező bűnösségi körülményekre is figyelemmel azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet I. tényállási pontját a korábban írtak szerint egészítse ki, illetve pontosítsa, majd az ügydöntő határozatot a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg. Ennek keretében Terhelt1 I. rendű vádlott, Terhelt2 II. rendű vádlott, Terhelt3 III. rendű vádlott és Terhelt4 IV. rendű vádlott vád tárgyává tett és elbírált emberi szabadság elleni büntettét minősítse 2 rendbeli, a Btk. 190. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés d) pontja szerint minősülő társtettesként, felfegyverkezve elkövetett emberrablás büntettének, Terhelt1 I. rendű vádlottnál mellőzze bűnössége megállapítását a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő testi sértés büntette kísérletében, Terhelt2 II. rendű vádlott bűnösségét mondja ki a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (6) bekezdés d) pont I. fordulata szerint minősülő bűnsegédként, maradandó fogyatékoságot okozva elkövetett testi sértés büntettének kísérletében is. Terhelt1 I. rendű vádlottal, Terhelt2 II. rendű vádlottal és Terhelt3 III. rendű vádlottal szemben – a Btk. 190. § (6) bekezdésének mellőzésével – súlyosításul, halmazati büntetésként szabjon ki a Btk. 37. § (3) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti fegyház végrehajtási fokozatú, felemelt tartamú szabadságvesztést és hosszabb időtartamú közügyektől eltiltás mellékbüntetést, Terhelt1 I. rendű vádlottal szemben továbbá szabjon ki az elkövetéskori 2012. évi C. törvény 50. § (1) és (3) bekezdése szerinti pénzbüntetést azzal, hogy az 51. § (1) bekezdésének megfelelően rendelkezzen annak meg nem fizetése esetére szabadságvesztés büntetésre történő átváltoztatásáról, Terhelt4 IV. rendű vádlottal szemben – a Btk. 190. § (6) bekezdése és a Btk. 85. §-a mellőzésével – súlyosításul szabjon ki a Btk. 37. § (3) bekezdés a) pont, ad) alpontja szerinti fegyház végrehajtási fokozatú, felemelt halmazati tartamú végrehajtandó szabadságvesztés büntetést, valamint a Btk. 61. § és 62. §-ában meghatározott közügyektől eltiltás mellékbüntetést azzal, hogy a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontjának megfelelően a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő naptól bocsátható feltételes szabadságra a IV. rendű vádlott, az ítélet [190] bekezdésében írt különös visszaesői minősítéshez kapcsolódó megállapításokat pedig mellőzze. Egyebekben az ítélet további rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdésének megfelelően hagyja helyben.

[9] Az I. rendű vádlott védője is előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását a Fővárosi Ítéltáblánál, melyben az emberrablás során felhasznált eszközök kapcsán az alábbi megállapításokat tette: összességében a kétséget kizáróan bizonyított tényekből az elsőfokú bíróság helyesen vonta le azt a ténybeli következtetést, hogy a használt eszköz, bot, nem volt alkalmas a testi sértés okozására sem, amelyből az is következik, hogy az élet kioltására semmiképpen nem volt alkalmas. Az előbbi tény a másodfokú eljárásban érdemesnek találta az ítélet tényállásába utalni, míg az utóbbi ténnyel szükségesnek látta azt kiegészíteni. Továbbá kifejtette azon álláspontját is, hogy az elsőfokú bíróság a jogi indokolás körében helytállóan állapította meg, hogy a gumilövedéket kilövő eszköz élt kioltására való alkalmassága nem volt kétséget kizáróan bizonyítható, ezt a ténybeli megállapítást is szükségesnek látta a másodfokú eljárás során az ítélet tényállásába utalni. A löfegyver utánzatával fenyegetve történő elkövetéssel kapcsolatban pedig a védő hangsúlyozta, hogy egyrészt szükséges lett volna az eszköz lefoglalása, vagy kinézetének más módon való bizonyítása, hiszen önmagában a hasonlóság nem tekinthető köztudomású ténynek, az bizonyítást igényelne, továbbá kiemelte azt is, hogy védence közölte a sértettekkel, hogy sokat költött rájuk, mert vett gumilövedéket, tehát a fegyver működőképes löfegyverhez való hasonlóságát kifejezetten cáfolta. Az I. rendű vádlott védője indítványozta továbbá, hogy a másodfokú bíróság a tényállást azzal helyesbítse, hogy mellőzze abból azt az iratellenes megállapítást, hogy a tanúl heréit érő sérülés is csak a véletlen folytán maradt el, illetve azzal a ténnyel egészítse ki, hogy a combra irányzott lövés a maradandó fogyatékoság okozására nem volt alkalmas.

[10] Az I. rendű vádlott védője a bűncselekmények minősítésével kapcsolatban utalt arra, hogy álláspontja szerint sem a felfegyverkezve, sem a fegyveresen történt elkövetés, mint minősítő körülmény nem állapítható meg védence terhére. Előadta továbbá, hogy álláspontja szerint az állapítható meg, hogy a lövést leadó III. rendű vádlott esetén is hiányzott a maradandó fogyatékoság okozására irányuló szándék, így cselekménye a súlyos testi sértés kísérletének minősül, hiszen a testi sértés legfeljebb ezen (szintén be nem következett) eredményének okozásába nyugodott bele, így viszont a védence felbujtói magatartása is a fenti tettesi cselekményhez igazodóan súlyos testi sértés kísérletének minősül. Arra az esetre, ha a III. rendű vádlott maradandó fogyatékoság okozására irányuló cselekménye mégis megállapítható lenne, szintén nem látta megállapíthatónak védence terhére ugyanezen minősítésű bűncselekményt, hiszen azt nem mondta meg a III. rendű vádlottnak, hogy a sértett melyik testtájékára lőjön. A védő érvelése szerint, amennyiben tanúl meglövése kapcsán a védence csak súlyos testi sértés felbujtójaként felel, úgy ezen cselekménye – önállóan részecselekményként – összeolvad az ugyanezen sértett sérelmére elkövetett ugyanilyen minősítésű részecselekményekkel és ezeket ekkor egységesen társtettesként elkövetettnek kell minősíteni. Ha viszont az I. rendű vádlott emiatt mégis maradandó fogyatékoságot okozó testi sértés kísérlete felbujtójaként felel, úgy mellőzni kell bűnösségének megállapítását a súlyos testi sértés kísérletében, mivel az látszólagos halmazatban háttérbe szorul a testi sértés súlyosabb alakzatának kísérletéhez képest. Álláspontja szerint ez elkövetői minősége ekkor is felbujtó lesz, azt nem változtatja meg az, hogy a beolvadó enyhébb bűncselekménynél tettesnek minősül.

[11] Az I. rendű vádlott védője a testi sértés enyhébb minősítése esetén, de attól függetlenül is indítványozta, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva enyhébb büntetést szabjon ki, a szabadságvesztés mértékét a büntetési tétel alsó határával

egyezően vagy enyhítő szakasz alkalmazásával állapítsa meg. Ezen indítványát az elsőfokú bíróság által nem értékelt enyhítő körülményekre alapította, így különösen a személyi szabadság megsértésének rövidebb időtartamára, a büntető eljárás elhúzódására és a sértett megbocsátására, valamint a kártérítés elfogadásának tényére. A védő azt is indítványozta, hogy az ítéltábla az így kiszabott szabadságvesztés végrehajtását próbaidőre függessze fel. Az emberrablási cselekmény esetleges súlyosabb minősítése esetére a védő az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt, az ügyészség súlyosításra irányuló indítványát alaptalannak tartotta. A védő a beadványa mellékleteként a sértettektől származó nyilatkozatokat csatolt, melyben tanúl a megbocsátást fejezte ki az I. rendű vádlott irányába és 2.000.000 forint összegű, míg tanú2 2.300.000 forint összegű kártérítés átvételét igazolta.

[12] A II. rendű vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásában elsődlegesen a védenca teljeskörű felmentésére tett indítványt, másodlagosan pedig az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az ügyészség súlyosításra irányuló fellebbezése elutasítását kérte. Álláspontja szerint a nyomozati szakban és az elsőfokú eljárás során sem sikerült kétséget kizáróan bizonyítani az ügyészség által emelt vádakát, sem az egész ügy, sem a II. rendű vádlott tekintetében. A II. r. vádlott védője az ügyészi fellebbezésre reagálva ismét hangsúlyozta, hogy feltéve, de el nem fogadva a Terhelt2 II. rendű vádlott terhére rótt cselekmények elkövetését, még abban az esetben is fogalmilag kizárt, hogy a depó kapujának a becsukásakor, az elszámolási vita kezdetekor a II. r. vádlott tudata átfogta volna, hogy felfegyverkezve, erőszakkal, társtettesként emberrablás bűncselekményének elkövetésében vesz részt, hogy a magatartása alkalmas annak előidézésére és egyben veszélyes a társadalomra és hogy előre kellett volna látnia magatartása várható következményeit is. A II. r. vádlott védője megalapozatlannak találta az ügyészi fellebbezésben előterjesztett azon indítványt is, hogy a másodfokú bíróság Terhelt2 II. rendű vádlott bűnösségét mondja ki a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (6) bekezdés d) pont I. fordulata szerint minősülő bűnsegédként, maradandó fogyatékossgot okozva elkövetett testi sértés büntettének kísérletében. E körben a sértetti bizonytalanságok, ellentmondásos nyilatkozatok kételyt ébresztő voltára hívta fel a figyelmet, amelyekre a védenca bűnössége nem alapítható. A II. r. védő érvelése szerint az ügyészség súlyosításra irányuló indítványa azért nem foghat helyt a másodfokú eljárásban, mert az a II. r. vádlott vonatkozásában eltúlzott, aránytalan és megalapozatlan. A büntetlen előéletű, kifogástalan életvezetésű vádlottat – és családját – már önmagában a 7 éve tartó büntetőeljárás is rendkívül megterhelte, még bűnösségének kimondása esetén sem lenne szükséges vele szemben végrehajtandó szabadságvesztés büntetés kiszabására a büntetés céljának eléréséhez.

[13] A IV. rendű vádlott védője is előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását a Fővárosi Ítéltáblánál, ebben a felmentésért és enyhítésért bejelentett fellebbezés indaokaként a

Be. 592. § (1) bekezdésének d) pontját jelölte meg, mert álláspontja szerint az elsőfokon eljáró bíróság helytelen ténybeli következtetést vont le az ügyészség által benyújtott nyomozati iratokból és az általa lefolytatott bizonyítás során beszerzett bizonyítékokból. Erre való tekintettel azt indítványozta, hogy az ítéletben hiánytalanul felsorolt enyhítő körülmények alapján a másodfokú bíróság védecét mentse fel, illetve a vele szemben kiszabott büntetést enyhítse.

[14] Az ügyész a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében előre bocsátotta, hogy a másodfokú ügyészi átiratában írt indítványokat – két elírást helyesbítve – fenntartja. Nem értett egyet azzal a védői állásponttal, hogy az ügyészségi fellebbezés a felülmérlegelés tilalmába ütközik. Utalt a Kúria Bt.II.581/2023/5. számú elvi döntésére, amely a nem megalapozott tényállás esetén a megalapozatlansági hiba kiküszöbölése érdekében lehetővé teszi a másodfokú bíróság számára a bizonyítékok újraértékelését, amely nem ütközik a felülmérlegelés tilalmába. Megjegyezte, hogy a főügyészségi álláspont kialakításakor erre voltak figyelemmel. Egyebekben megismételte az ügyészi átiratában foglalt indítványokat.

[15] A sértett jogi képviselője annak ellenére csatlakozott az ügyészi indítványhoz, hogy tanú2 sértett részére részbeni kártalanításra, 2.300.000 forint jóvátételi díj kifizetésére került sor az I. rendű vádlott részéről.

[16] Az I. rendű vádlott védője a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében előre bocsátotta, hogy nem tartja fenn a felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabására irányuló indítványát, tekintettel arra, hogy az törvényben kizárt. Bejelentett fellebbezésének irányát és annak indokolását ugyanakkor változatlanul fenntartotta. Felhívta a figyelmet az ítéleti tényállás kapcsán az emberrablás során felhasznált eszközökkel kapcsolatos álláspontjára az orvosszakértői vélemény ismeretében, megismételte a minősítést illetően, hogy az emberrablás miért nem lehet fegyveresen vagy felfegyverkezve elkövetett, a testi sértés cselekmény tekintetében fenntartotta írásban kifejtett jogi álláspontját, míg a büntetés kiszabása tekintetében hangsúlyozta, hogy a sértetti jogérvényesítés szem előtt tartásával nyomatékos enyhítő körülményként vegye figyelembe a másodfokú bíróság, hogy tanú1 sértett elfogadta az I. rendű vádlott bocsánatkérését és elfogadta a 2.000.000 forint kártérítést, míg tanú2 sértett ugyan nem bocsátott meg, de elfogadott 2.300.000 forint részbeni kártérítést. A vádlott megbánta a tettét, és a hét éves időmúlásra figyelemmel kérte az enyhítő szakasz alkalmazásának megfontolását, ennek hiányában pedig a törvényi minimumban indítványozta megállapítani a börtönbüntetés tartamát. Amennyiben a szabadságvesztés büntetés kiszabásához lényeges enyhítés társul, úgy egyetértett a pénzbüntetés kiszabásával is.

[17] A II. rendű vádlott védője a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében bejelentett fellebbezését és annak írásbeli indokolását változatlanul fenntartotta. Ennek lényegét megismételve indítványozta, hogy a fellebbviteli bíróság elsődlegesen mentse fel a II. rendű vádlottat a vád alól, másodlagosan pedig az elsőfokú ítélet helybenhagyását, egyben az ügyészség súlyosításra irányuló indítványának elutasítását kérte.

[18] A III. rendű vádlott védője a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, csatlakozva védő kollégáihoz. Kiemelte a nyomozás hiányosságait, az elmaradt eljárási cselekményeket, illetve a büntetés kiszabása keretében rámutatott arra, hogy az eltelt időre figyelemmel méltánytalan lenne hosszabb büntetés kiszabása.

[19] A IV. rendű vádlott védője a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében egyetértett a védő kollégáival, és bejelentett fellebbezését, annak indokolásával együtt az írásbelivel megegyezően tartotta fenn. Elsődlegesen felmentésre, másodlagosan enyhítésre tett indítványt.

[20] Az I. rendű vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott védőjéhez. Kérte a fellebbviteli bíróságtól, hogy ne papírokból döntsön. A korábbi elítélései garázda jellegűek voltak, mert hirtelen haragú, hamar elcsattant egy-egy pofon. A terhére rótt bűncselekményeket nagyon megbánta.

[21] A II. és a IV. rendű vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott védőjéhez.

[22] Az ügyészség, az I., II. és IV. rendű vádlottak és védőik által bejelentett fellebbezések tartalmára figyelemmel az ügyben a felülbírálat I., II. és IV. rendű vádlottaknál a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései, a III. rendű vádlottnál a Be. 590. § (10) bekezdése alapján teljeskörű. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság a felülbírálat során vizsgálta az eljárási szabályok megtartását, az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, továbbá az indokolás helyességét. Ugyanakkor a felülbírálat a Be. 590. § (8) bekezdésére figyelemmel nem terjedt ki a II. rendű vádlottat érintő felmentő rendelkezésre, amely ellen senki nem fellebbezett.

[23] A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy a Budapest Környéki Törvényszék mind az előkészítő ülés, mind tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. A vádirat bíróságra érkezését követően a törvényes határidőben előkészítő ülést tűzött ki, majd miután az I. rendű vádlott arról kimentette magát, törvényesen tartott folytatólagos előkészítő ülést, és a vádlottak a bűnösséget tagadó nyilatkozatát követően helyesen tárgyalásra tért át. Mind a vádlottakkal, mind a tárgyaláson kihallgatott tanúkkal és az igazságügyi szakértővel szemben törvényes figyelmeztetéseket, kioktatásokat alkalmazott és az ügy egyéb bizonyítékait is az előírt formában tette a bizonyítás anyagává. A Fővárosi Ítéltábla nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amely hatályon kívül helyezést eredményezett volna.

[24] Az elsőfokú bíróság a történeti tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint a törvényszék a tényállás maradéktalan tisztázására törekedett, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a fellelhető bizonyítékokat számba vette. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta. A II., III. és IV. rendű vádlottak a tárgyaláson éltek a mentességi jogukkal, erre figyelemmel a perbíróság a Be. 525. § (1) bekezdése alapján törvényesen ismertette nyomozati vallomásukat. Ugyanakkor az I. rendű vádlott élt a vallomástétel jogával, tagadva a terhére rótt bűncselekmények elkövetését. Az I. és II. rendű vádlottak érdemi védekezésének lényege szerint miután a sértettek visszatértek a depóba és elszámoltak, az I. rendű vádlott megmutatta nekik a felvételt a

sérelmére elkövetett lopáshoz kapcsolódóan, de mind tanú1, mind tanú2 tagadták, hogy annak részesei lettek volna. Ezt követően mindenki a másnapi fuvarfeladatok előkészítésével volt elfoglalva, bántalmazás, fegyverhasználat, megkötözés nem történt, sérülés nem keletkezett. Az I. rendű vádlott megismételte, hogy azért hívogatta őt tanú2 családja, hogy fizessen nekik bánatpénzt és vonja vissza a feljelentését lopás miatt és hivatkozott arra is, hogy sosem fenyegette meg őket.

[25] Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottak védekezésével szemben a tényállást tanú2 sértett tárgyalási és nyomozati, tanú1 sértettnek a cselekmény napján, valamint 2018. június 29. napján folytatólagosan tett nyomozati vallomására, továbbá tanú9, tanú10, tanú11, tanú12, tanú14, tanú15, tanú13, tanú17 tanúk vallomásaira, az ismertetett okirati bizonyítékokra, különösen az orvosi dokumentációkra, a szembesítési jegyzőkönyvekre, a lopás miatt indult nyomozás ismertetett irataira, valamint az igazságügyi szakértői véleményekre és rendőri jelentésekre és a hívásforgalmi adatokra alapította. A másodfokú bíróság álláspontja szerint helyesen járt el a törvényszék, amikor a sértettek nyomozás során, az eseményekhez legközelebb tett tanúvallomásait fogadta el, amely vallomások egyes részmozzanatait a vádlottak sem vitatták, illetve az azokban foglaltakat a tanúvallomások, valamint a látleletek és az igazságügyi orvosszakértői vélemény is alátámasztották. A sértettek kezdeti nyomozati vallomásaikban következetesen állították, hogy az I. rendű vádlott felelősségre vonta őket, hogy miért lopták meg, majd bántalmazta is mindkettőjüket, mobiltelefonjaikat elvéve többször hangoztatta, hogy addig nem mehetnek el, amíg vissza nem adják a szerinte általuk elvett összeget. Egybehangzóan állították, hogy az eseményekben részes II. rendű vádlott maga is bántalmazta tanú2ot, és miközben a pénzt kérte vissza, a III. rendű vádlott volt az, aki az I. rendű vádlott felszólítására gumilövedékkel meglőtte mindkét sértettet. Miután a hozzátartozók nem hoztak pénzt, ezért az I. rendű vádlott hátrakötözte a sértettek kezét spanifferrel, majd a III. rendű vádlott felügyeletére bízva őket beteretelt mindkettejüket egy tehergépjármű rakterébe, amit a IV. rendű vádlott vezetett. Végül a IV. rendű vádlott volt az, aki az I. rendű vádlottal egyeztetve visszaadta a sértetteknek a mobiltelefonjaikat és elengedte őket helység1on, a helység2. Ugyan tanú1 már a nyomozás során megváltoztatta a vallomását és a tárgyaláson sem emlékezett semmire, azonban a törvényszék a szükséges és elégséges mértékben megindokolta, hogy miért tanú1 nyomozás kezdetén tett vallomásait fogadta el tényállása alapjául. tanú2 sértett által az I. rendű vádlott részéről őket ért fenyegetéssel kapcsolatos nyilatkozatot a sértett családtagjai is hallották.

[26] A törvényszék ítélete [26]-[144] bekezdésében ismertette és értékelte az általa megismert bizonyítékokat. Logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlottak védekezését, hanem a sértettek – tanúvallomásokkal, szakértői véleménnyel, hívásforgalmi adatokkal alátámasztott – tanúvallomásait fogadta el a tényállás alapjául. Minderre figyelemmel a törvényszék ítélete [9]-[25] bekezdésében marasztaló történeti tényállást állapított meg.

[27] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás azonban a Be. 592. § (2) bekezdés c) és d) pontja alapján részben megalapozatlan, mert a megállapított tényállás ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával, illetve az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett.

[28] A másodfokú bíróság – részben egyetértve az I. rendű vádlott védőjének tényállás helyesbítésére irányuló indítványával – a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján az elsőfokú ítélet [22] bekezdéséből mellőzi a következő szövegrészt: „(...) azonban a támadott testtájékokra, az erőbehatások módjára és nagyságára figyelemmel ennél súlyosabb, az orrcsont törésében megnyilvánuló, nyolc napon túli büntetőjogi gyógytartamú sérülés, valamint a here eltávolításával járó, maradandó fogyatékossgot eredményező sérülés keletkezésének reális lehetősége is fennállt, amely súlyosabb eredmények a véletlen folytán maradtak el.” Az ítélet indokolásából pedig mellőzi az e bekezdéshez kapcsolódó valamennyi bizonyítékértékelést. szakértől a 2023. február 13-i tárgyaláson (17.B.63/2020/157. sz. tárgyalási jegyzőkönyv) akként nyilatkozott tanú1 sértettnek a jobbcombja felső részét érő gumilövedék okozta sérülésével kapcsolatban, hogy ezen a testtájékon nem okozhatott volna súlyosabb, maradandó sérülést. Amennyiben a gumilövedék a herét találja el, akkor tud maradandó sérülést okozni, amikor adott esetben el kell távolítani a herét. Nincs adat arra, hogy a III. rendű vádlott máshová célzott volna, arra, hogy a sértett combját érő lövés nem a szándékán múlt. Következetes a bírói gyakorlat abban, hogy a sérülés okozása az erőbehatás függvénye, nem a véletlenül múlik. Súlyos testi sértés kísérlete, illetve maradandó fogyatékossgot okozó testi sértés kísérlete akkor állapítható meg, ha a gyanúsított szándéka ezekre a sérülésekre kiterjedt volna, és elmaradásuk kizárólag a véletlennek tudható be. Amennyiben 8 napon belül gyógyuló sérülés keletkezik nem eszközzel történt bántalmazás esetén, és akkor, ha a sértett nem védekezett, nem háritott, csak a tényleges sérülésből lehet kiindulni. Ekként Terhelt1 I. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlott ugyancsak 8 napon belül gyógyuló sérüléseket okozott tanú1nek.

[29] A fellebbviteli bíróság ugyanakkor nem értett egyet az ügyészség tényállás kiegészítésére irányuló indítványával. Helyesen állapította meg az ítélet [12] bekezdésében a perbíróság, hogy ismeretlen anyagból készült, ismeretlen hosszúságú bottal ütötte meg az I. rendű vádlott tanú1 sértettet, melynek során a bot eltörtött, sérülést nem okozott. Az ítéltábla egyetértett az ítélet indokolásának erre vonatkozó [86] bekezdésében írtakkal, miszerint a viperával történő bántalmazás védőöltözet hiányában szükségszerűen sérülést okoz, illetve ilyen eszköz az emberi testen el sem török. Ugyancsak helyesen rögzítette az elsőfokú bíróság a tényállás kronológiáját tekintve a [18] és [19] bekezdésben foglaltakat. Az sincs kihatással az ügy érdemére, hogy a II. rendű vádlott miként és hogyan kapcsolódott tanú1 sértett bántalmazásához.

[30] Az elsőfokú bíróság által rögzített és a másodfokú bíróság által így kiegészített tényállás már megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdéseiben írt megalapozatlansági okoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla felülbírálata alapjául elfogadta.

[31] Az eltérő tényállás megállapítására és felmentésre irányuló vádlotti és védői fellebbezések nem megalapozottak.

[32] A Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. A vádlottak és védőik a fellebbezésükben új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkoztak, további bizonyítási indítványt nem tettek, ezért a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére és ezen keresztül eltérő tényállás megállapítása mellett felmentésre irányuló fellebbezésük eredményre nem vezethetett. Az elsőfokú bíróság a ténybíróság, feladata és kötelessége, hogy a vád tárgyává tett tények szempontjából lényeges bizonyítékokat hiánytalanul, egyenként és összehatásában értékelje, amelynek eredményeként az ítéletben a vád tárgyává tett cselekmény történeti tényállását, valamint az elkövető személyével összefüggő, a cselekményére kiható, azt befolyásoló tényeket megállapítsa. Az ítéltábla álláspontja szerint a törvényszék e kötelezettségének maradéktalanul eleget tett.

[33] Az eltérő jogi minősítés megállapítására irányuló ügyészi fellebbezés részben alapos.

[34] Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen vont le következtetést a vádlottak bűnösségére, azonban részben tévedett a bűncselekmények jogi minősítésekor. Az I-IV. rendű vádlottak azzal a magatartásukkal, hogy tanúlet és tanúot bántalmazták, megkötözték, gumilövedékkel meglőtték, kocsiba kényszerítették, közölve velük, hogy addig nem mehetnek el, amíg vissza nem adják az I. rendű vádlott szerint általuk elvett összeget, megvalósították társtettesként a felfegyverkezve elkövetett emberrablás büntetettét [Btk. 190. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés d) pont]. Az emberrablás e minősített esetét az követi el, aki felfegyverkezve más személyi szabadságától erőszakkal, illetve az élet- vagy testi épség ellen irányuló közvetlen fenyegetéssel megfoszt, és szabadon bocsátását követelés teljesítésétől teszi függővé. Helyesen hivatkozott arra a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség, hogy a Btk. 459. § (1) bekezdés 6. pontja szerinti felfegyverkezve elkövetés, mint minősítő körülmény megállapításához nem az eszköz használata, hanem az emberi élet kioltására való alkalmassága a törvényi feltétel. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint egy gumilövedéket kilövő fegyver is alkalmas eszköz az élet kioltására, így közvetlen közről halántékokra irányzott lövés okozhat halálos eredményt. Az elsőfokú bíróság helytelenül, az okozott sérülésből kiindulva, az igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján vont le következtetést arra, hogy a III. rendű vádlott által használt eszköz alkalmas volt-e az élet kioltására; illetve ugyancsak anyagi jogszabályt sértően tévedett a Budapest Környéki Törvényszék – ahogy erre ítélete indokolásában maga is utalt –, amikor az I. rendű vádlott bűnösségét testi sértés büntetnének kísérletében [Btk. 164. § (1) és (3) bekezdés] is kimondta. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint helyes jogkövetkeztetés útján vonható le eltérő jogi következtetés. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és Terhelt1 I. rendű vádlott emberi szabadság elleni bűncselekményét, valamint a terhére megállapított testi épség elleni bűncselekményeket egységesen 2 rendbeli a Btk. 190. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (2) bekezdés d) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett emberrablás büntetnének, Terhelt2 II. rendű vádlott emberi szabadság elleni bűncselekményét 2 rendbeli a Btk. 190. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (2) bekezdés d) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett emberrablás büntetnének, Terhelt3 III. rendű vádlott emberi szabadság elleni bűncselekményét, valamint a terhére megállapított testi épség elleni bűncselekményt egységesen 2 rendbeli a Btk. 190. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (2) bekezdés d)

pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett emberrablás büntettének, míg Terhelt4 IV. rendű vádlott emberi szabadság elleni bűncselekményét 2 rendbeli a Btk. 190. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (2) bekezdés d) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett emberrablás büntettének minősítette. A másodfokú bíróság nem hozott külön felmentő rendelkezést, álláspontja szerint minősítési kérdés, a testi sértés beleolvadt az emberrablás büntettébe. Ennek okán külön nem mellőzte Terhelt1 bűnösségének megállapítását testi sértés büntettének kísérletében [Btk. 164. § (1) és (3) bekezdés] sem.

[35] A fellebbviteli bíróság osztja a perbíróság ítélete [157]-[158] bekezdésében kifejtett jogi álláspontját. A Btk. 13. § (3) bekezdése szerinti társtettesek azok, akik a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását egymás tevékenységéről tudva, közösen valósítják meg. Az emberrablás két mozzanatú cselekmény, eszközcselekménye és célcselekménye van. Ez a tényállás több konjunktív elemből álló magatartást tartalmaz. Az egységes bírói gyakorlat szerint akkor is megvalósul a közös elkövetés, ha az egyik társtettes az eszközcselekményben, például élet elleni közvetlen fenyegetést alkalmaz vagy bántalmaz, míg a másik tettetárs a célcselekményben vesz részt, azaz a sértett szabadon bocsátását követelés teljesítésétől teszi függővé. Ez esetben is tehát az elkövetők valamennyien társtettesek, hiszen szándékegységben cselekedtek. Ugyancsak társtettesek azok, akik a sértett személyi szabadságától megfosztása érdekében az erőszak alkalmazásában tevőleges magatartást tanúsítottak (EBH1999.3.). Terhelt1 I. rendű vádlott megütötte és megkötözte mindkét sértettet, Terhelt2 II. rendű vádlott tanú2ot bántalmazta, Terhelt3 III. rendű vádlott gumilövedékkel meglötte mindkét sértettet és Terhelt4 IV. rendű vádlottal közösen segítettek betereni a sértetteket a tehergépjármű rakterébe, ahol III. rendű vádlott felügyelt rájuk, míg IV. rendű vádlott szállította őket, és mindnyájan hallották, amikor I. és II. rendű vádlottak követelik vissza az eltűnt bevételt, mondván, hogy addig nem mehetnek el, amíg azt vissza nem adják.

[36] Itt utal arra a másodfokú bíróság, hogy a Btk. 190. § (2) bekezdés c) pontja szerinti elkövetés szóba sem jöhet, hiszen fegyveresen az követi el a bűncselekményt, aki működőképes löfegyvert tart magánál, vagy a bűncselekményt ennek utánzatával fenyegetve követi el. Köztudott, hogy a gumilövedék kilövésére alkalmas fegyver fegyverutánzat, ugyanakkor az irányadó történeti tényállás alapján a sértettek tisztában voltak vele, hogy nem éles löfegyver utánzata, hiszen az I. rendű vádlott közölte is velük, hogy sokat költött aznap rájuk, mert gázspray-t és gumilövedéket is kellett vennie (ítélet I. tényállási pont [13] bekezdés).

[37] A Btk. 222. § (2) bekezdés a) pontjába ütköző zaklatás vétségét az követi el, aki félelemkeltés céljából mást, vagy rá tekintettel hozzátartozóját személy elleni erőszakos vagy közveszélyt okozó büntetendő cselekmény elkövetésével megfenyeget. Az I. rendű vádlott azzal a magatartásával, hogy tanú2 sértettet megöléssel, házának Molotov-koktéllal történő felgyújtásával, családjának kicsinálásával fenyegette, megvalósította a zaklatás törvényi tényállási elemeit.

[38] Az ügyészségnek a súlyosításra irányuló fellebbezése nem alapos, ugyanakkor az I. és IV. rendű vádlottak és védőik büntetés enyhítésére irányuló indítványa megalapozott.

[39] A törvényszék ítélete [184]-[195] bekezdésében helytállóan tárta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket, azonban az enyhítő körülményeket nem a súlyuknak megfelelően értékelte. Jelen ügy nem tartozik a tipikus emberrablási esetek körébe. A cselekmény konkrét tárgyi súlyához (a fogvatartás viszonylag rövid ideig, másfél órán keresztül tartott, a sértetteket súlyos, személyes jellegű hátrány és súlyos sérülés nem érte) képest az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetések eltúlzottak.

[40] A Btk. 190. § (6) bekezdése szerint korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki az emberrablást – mielőtt abból súlyos következmény származott volna – önként abbahagyja. A fellebbviteli bíróság a büntetés korlátlan enyhítése lehetősége körében az ítélet [185] bekezdésében kifejtett elsőbírői állásponttal maradéktalanul egyetért. Az elállás önkéntessége azt jelenti, hogy a tettes túlnyomó részt a saját elhatározásából hagyja abba az elkövetési magatartást, holott az adott körülmények között módja lenne a bűncselekmény befejezésére. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az I. rendű vádlott szándéka és nyilatkozata vezetett az elengedéshez, nem külső körülmény vezetett a döntéshez. A történeti tényállás kronológiájára figyelemmel az I. rendű vádlott nem cáfolható módon már rendelkezett a sértettek szabadon bocsátásáról már tanú2 családtagjainak és a rendőröknek a kiérkezését megelőzően.

[41] A vádlottak által megvalósított emberi szabadság elleni bűncselekményt a törvény öt évtől tizenöt évig, az I. rendű vádlott vonatkozásában a zaklatás vétségét két veíg terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni. Az emberrablási cselekmény motívumára (jogosnak vélt követelés érvényesítése), az elkövetett cselekmények valós tárgyi súlyára és körülményeire, a II. és IV. rendű vádlottak büntetlen előéletére, a vádlottaknak fel nem róható időmúlásra figyelemmel, továbbá az I. rendű vádlott tekintetében annak nyomatékára, hogy a sértetteknek sérelemdíjat fizetett és részére tanú1 sértett megbocsátott, a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a Btk. 190. § (6) bekezdésére, valamint az ítélet belső arányosságára figyelemmel Terhelt1 I. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 2 év börtönbüntetésre és hozzá igazodóan a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát 2 évre, Terhelt2 II. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejét 4 évre, míg Terhelt4 IV. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejét 3 évre enyhítette.

[42] Terhelt3 III. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést a Btk. 37. § (3) bekezdés a) pont ad) alpontja alapján fegyházban rendelte végrehajtani. A fellebbviteli bíróság a III. rendű vádlott tekintetében nem talált olyan méltányolható körülményt, amely alapján a törvényben meghatározottnál eggyel enyhébb végrehajtási fokozatot állapított volna meg.

[43] A Btk. 38. § (4) bekezdés d) pontja alapján a III. rendű vádlottat kizárta a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből, mivel jelen ügyben elbírált bűncselekményeket korábbi végrehajtandó szabadságvesztésre ítélese után, a végrehajtás befejezése előtt követte el.

[44] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlottak esetében az így kiszabott fő- és mellékbüntetések szolgálják megfelelően a Btk. 79. §-ában írt speciális és generális büntetési célokat egyaránt, így sem további enyhítésre, sem a kiszabott büntetések súlyosítására nem látott törvényes alapot.

[45] A Budapest Környéki Törvényszék ítéletének egyéb – az I., II. és IV. rendű vádlott tekintetében a büntetések végrehajtási fokozatára, a feltételes szabadságra és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó – rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság – helyes indokai alapján – helybenhagyta azzal, hogy az ítélet [190] bekezdésében írt, a III. rendű vádlott különös visszaesői minőségéhez kapcsolódó megállapításokat mellőzi, figyelemmel arra, hogy Terhelt3 III. rendű vádlott a Btk. 459. § (1) bekezdés 31. pontja szerint visszaesőnek minősül, ugyanakkor a Btk. 369. §-ában és a Btk. 459. § (1) bekezdés 31.a) pontja értelmében nem különös visszaeső.

[46] A fellebbviteli bíróság a 8/2015. (IV. 17.) AB határozat alapján hivatalból vizsgálta II. és IV. rendű vádlott esetében az előzetes mentesítés lehetőségét. Ennek körében a fellebbviteli bíróság hangsúlyozza, hogy a Btk. 102. §-a az előzetes mentesítést az érdemességhez köti, amelynek megállapíthatósága kapcsán az ítélkezési gyakorlat a következő szempontokat alakította ki. Az érdemességet megalapozhatják a büntetés kiszabása körében már értékelt, és a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztését alátámasztó körülmények (BJD8779., BH1984.480.), a felfüggesztés feltételeinek fennállása azonban önmagában még nem jelenti az érdemesség meglétét, az előzetes mentesítés egy további kedvezményt jelent. Az érdemesség vizsgálata során a bűncselekmény tárgyi súlyát, a bűnösség fokát, az elkövetés körülményeit és indítékát, az elkövető személyiségét, életvezetését, az elkövetés és az eltelt idő közötti magatartását, az okozott sérelem jóvátételét és a sértetti közrehatást egybevetve kell állást foglalni [BJD 9986., BH 1983.22.]. Az érdemesség szempontjából a bűncselekmény jellegén, a büntetés mértékén túlmenően alapvetően a terhelt személyének jövőbeni társadalomra veszélyessége mérlegelendő. Arról van szó, hogy a kiszabott büntetése mellett igényli-e a személyére háruló, a büntetett előélethez fűződő hátrányos következményeket is (BH2018. 135.). A fellebbviteli bíróság megállapította, hogy a II. és IV. rendű vádlott ugyan rendezett életkörülmények között él, dolgozik, de jelentős tárgyi súlyú bűncselekményeket követett el. Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a II. és IV. rendű vádlottat az előzetes mentesítésre nem tartotta érdemesnek.

[47] A Fővárosi Ítéltábla ítélete a Be. 599. § (1) bekezdésén és a Be. 606. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2024. április 26.

Dr. Török Zsolt s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László s.k.
bíró

Dr. Szabó Éva s.k.
előadó bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 17.B.63/2020/226. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 6.Bf.49/2024/14. számú ítéletében írt változtatással Terhelt1 I. rendű, Terhelt2 II. rendű, Terhelt3 III. rendű és Terhelt4 IV. rendű vádlott tekintetében 2024. április 26. napján jogerőre emelkedett és a Terhelt2 II. rendű és Terhelt4 IV. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés kivételével végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2024. április 26.

Dr. Török Zsolt s.k.
a tanács elnöke